

## 25. GENERÁLNÍ SNĚM EVROPSKÝCH OBCÍ A REGIONŮ

### CÁDIZSKÁ DEKLARACE:

„Decentralizace, rozvoj, demokracie,  
nová vize pro Evropu ve 3D“

Cádiz, 28. září 2012

*My, starostové, čelní představitelé, volení členové a zástupci evropských místních samospráv, měst, úřadů středního stupně veřejné správy a regionů, kteří jsme se sešli v Cádizu ve Španělsku dne 28. září 2012 u příležitosti 25. generálního sněmu evropských obcí a regionů,*

**sjednoceni** podporou základních principů demokracie a místní a regionální autonomie,

**přesvědčeni**, že dobrý způsob řízení v Evropě nyní vyžaduje konstruktivní a aktivní partnerství všech úrovní řízení – úrovně celoevropské, národní, regionální a místní – spolu s občanskou společností a sociálními a ekonomickými subjekty, s decentralizovanou vizí evropské společnosti,

**vědomi si** skutečnosti, že evropský projekt je v současné době zpochybňován velkými problémy, kterým čelí naše země; pozorujeme, a litujeme toho, že se občané odklánějí od společné Evropy a dokonce ji odmítají,

**odhodláni** jednat ve prospěch inovativního a udržitelného vývoje našich zemí,

**zdůrazňující** svou podporu Evropě, která je politicky a ekonomicky silná, sjednocená, věrná svým hodnotám a principům a solidární, vybavená efektivními institucemi, aktivní a respektovaná na mezinárodním fóru, a která respektuje svou rozmanitost, jako předpoklady pro Evropu, která je skutečně schopná plnit potřeby svých občanů a čelit globálním výzvám 21. století,

#### **prohlašujeme:**

má-li Evropa úspěšně překonat současné výzvy a uchránit svou ekonomickou stabilitu a sociální soudržnost, musí uskutečňovat společnou politiku; naše budoucnost závisí na úspěšném řešení těchto výzev.

Tato všudypřítomná krize – ekonomická, sociální a morální – kterou Evropa prochází, se vyznačuje konáním četných vrcholných konferencí, při nichž Evropská unie vzbuzuje dojem váhání a neschopnosti plnit očekávání evropských občanů, prohloubila rozpor mezi Evropou a občany. Riziko rozdělení Evropy stále roste;

odráží se v některých názorech veřejnosti, což se projevuje v znepokojivém šíření nacionalistických a sebestředných sentimentů.

Proto bude Rada evropských obcí a regionů (CEMR) i nadále podporovat myšlenku smysluplné Evropy, jak ji hlásali původní otcové zakladatelé: Evropy založené na hodnotách demokracie, jednoty a solidarity. To vyžaduje více než kdy jindy plné respektování zásady subsidiarity s pověřenými místními a regionálními samosprávami, subjekty prosazujícími změnu. Místní a regionální samosprávy, instituce nejbližší občanům, hrají velkou roli při plnění jejich očekávání a řešení jejich problémů.

Navrhujeme prosazování nového přístupu k rozvoji, který bude využívat evropských teritorií schopných vytvářet podmínky pro nový růst – růst, který bude skutečně udržitelný a schopný vytvářet nová pracovní místa.

„Evropa ve 3D“ znamená především vznik Evropy, která věří, že spolupráce politických, ekonomických a sociálních subjektů je klíčovým předpokladem pro obnovu prosperity. Zmíněnými třemi rozměry se míní Decentralizace, Demokracie a Rozvoj (anglicky Development), které budou znít jednotným hlasem celou Evropskou unii.

#### **D jako Decentralizace:**

**Finanční a ekonomická krize krutě postihuje mnohá naše evropská teritoria a působí vážné problémy místním a regionálním samosprávám, na něž se občané obracejí s žádostí o ochranu a podporu.** Na místní a regionální orgány se také často obracejí státy a evropské instituce ve snaze čelit výzvám a iniciovat kroky v tomto směru za přispění jejich vlastních prostředků. Zde v Cádizu znovu potvrzujeme své odhodlání usilovat o rozvoj našich teritorií na základě nového přístupu a spolupracovat s ostatními celoevropskými a národními samosprávnými orgány na všech úrovních při respektování principu subsidiarity. Je nutné prosazovat politiku posilování možností a pravomocí místních a regionálních samospráv. V této souvislosti žádáme o náležité uznání místních a regionálních samospráv jako důležitých orgánů v celostátní legislativě a v evropských směrnicích a nařízeních; zejména požadujeme umožnění místním a regionálním samosprávám organizovat a plánovat poskytování služeb obecného zájmu. Vidíme však, že v celé Evropě mají státy tendenci ubírat se opačným směrem, při čemž své vlastní problémy přesunují na místní orgány novou centralizací určitých veřejných činností, nebo na ně převádějí nové úkoly, aniž by jim zajistily prostředky k jejich účinnému vykonávání. Tyto postupy odporují našim základním cílům a nové koncepci pro Evropu.

O tuto decentralizovanou vizi společnosti na celosvětové úrovni usilujeme spolu s naší světovou organizací Spojená města a místní samosprávy. Jsme totiž přesvědčeni o tom, že demokracii lze nejlépe zajistit účastí občanů na rozhodnutích, která se jich přímo týkají.

Arabské jaro jasně ukázalo základní víru tamního lidu v demokracii a rozvoj a jeho přání jich dosáhnout, a také to, že důležitým faktorem v těchto snahách je rovněž decentralizace. V Evropě, stejně jako v našich sousedních zemích na jih od Středozevního moře, je cestou k větší demokracii, kterou lidé požadují, správa státu zajišťující účast občanů na rozhodnutích, která se jich přímo dotýkají, v obcích, městech a regionech.

Evropa má historickou odpovědnost: musíme dosáhnout vlastního úspěšného rozvoje, být příkladem a poskytovat lidem celého světa podporu, kterou potřebují pro svůj ekonomický, sociální a politický rozvoj.

V r. 2013 oslavíme 60. výročí Charty komunálních práv a svobod, kterou přijala Rada evropských měst a regionů ve Versailles v r. 1953. V této souvislosti bychom chtěli zdůraznit důležitost práce Rady Evropy, zejména pak Kongresu místních a regionálních samospráv, a jejich podporu Evropské charty místní samosprávy, která stanoví principy zřizování územních celků v Evropě a jejich práva. Dále připomínáme důležitou úlohu Výboru regionů, instituce Evropské unie pro místní a regionální samosprávu, jejíž činnost doplňuje práci CEMR, a dalších sdružení, s nimiž chceme i nadále spolupracovat k dosažení našich společných cílů.

#### **D jako Development (Rozvoj):**

**Příprava na budoucnost je nutností pro všechny hospodářské a politické představitele. Vyzýváme ke společné partnerské spolupráci s cílem uskutečňovat územní politiku, která bude podporovat inovace a výzkum.**

Během posledních 60 let, po téměř celém století brutálních konfliktů, válek a masakrů, uskutečnila Evropa svůj mírový projekt: vytvoření společné Evropy, jejíž společnost prospívá, je spravedlivější a inkluzivnější a je založena na spolupráci a solidaritě. Dnes však čelí Evropa řadě stále se zostřujících krizí, které otřásají důvěrou občanů v jejich vlády a v naši společnou Evropu. Tyto krize vyžadují nová řešení problémů, jako jsou nezaměstnanost, zejména mladých lidí, demografické změny, sociální různorodost, vývoj technologie a komunikace, změna klimatu, mobilita a zvyšující se požadavek bezpečné a čisté energie...

Jsme přesvědčeni, že místní a regionální rozvoj, poháněný mobilizací všech místních a regionálních subjektů, spolu s potřebami občanů, pomůže Evropě krizi překonat.

Současná krize znovu vyvolává potřebu vytvořit a vyvinout model, který zajistí naši společnou Evropu. Opětně se hlásíme k myšlence jednotného evropského modelu, který bude i nadále podporovat potřebné občany, občany trpící vyčleněním či diskriminací. V srdci tohoto modelu jsou místní a regionální samosprávy, které po celém kontinentě rozvinuly sociální síť bezpečí.

Musíme také zajistit, aby se Evropa neobrátila zády k ostatnímu světu. Uzavřít se do sebe není řešením, či způsobem ochrany: naopak, historie ukázala, že takový postoj znamená krok zpět a vede ke konfliktům. Jsme přesvědčeni, že Evropa může a musí razit cestu k lidštějšímu postoji, k zajištění toho, aby všichni občané Evropy a celého světa měli prospěch z modelu udržitelného rozvoje.

Navíc, řešení problémů klimatu a životního prostředí je velkou příležitostí pro rozvoj a zaměstnanost. Místní a regionální úřady již aktivně přispívají ke konkrétnímu uskutečňování politiky udržitelného rozvoje.

Evropská města a regiony se již aktivně účastní mírového a mezikulturního dialogu a práce na odstraňování chudoby a uskutečňování rozvojových cílů tisíciletí. Věříme, že pomocí mezinárodní spolupráce a přímým partnerstvím evropských obcí a obcí v rozvojových zemích, jako jsou země Afriky a Latinské Ameriky, je možné těchto cílů dosáhnout. Klíčovým faktorem těchto snah je plné zapojení států a Evropské unie do oficiálního programu rozvojové pomoci.

#### **D jako Demokracie:**

**Evropa se octla ve zlomovém bodě: finanční krize je také krizí politickou, která musí přimět Evropu jako celek k přehodnocení svého postupu k dosažení cíle zajistit prosperitu a udržitelný život pro všechny Evropany.** Připomínáme základní principy, které považujeme za zásadní pro budoucnost naší společné Evropy; Evropa si za stávajících obtížných okolností nemůže dovolit být rozdělená nebo ztratit soudržnost. Je zásadně důležité posílit svazky, které sjednocují evropské národy. Samotný mezivládní přístup nestačí. CEMR opět zdůrazňuje svou podporu myšlenky silné Evropy a větší solidarity za vytvoření stále silící politické jednoty Evropanů jako jediné řešení problémů, kterým dnes čelíme. To vyžaduje větší politickou integraci Evropské unie, neoddělitelně spojenou se solidaritou a propojenou s prvky národní suverenity. Vyzýváme k vybudování silné, účinné a demokratické vlády uvnitř Evropské unie s Evropskou radou oddanou této myšlence, Komisí, která bude činit návrhy a konat, Evropskou centrální bankou nezávislou a neomezenou v přijímání opatření podle svého mandátu k zajištění měnové stability na podporu budoucího růstu Evropy a Evropským parlamentem vybavený plnými zákonodárnými pravomocemi, získávající respekt a sílu na základě všeobecného volebního práva, který bude schopen na sebe vzít plnou odpovědnost. Tyto instituce musí plně a aktivně hrát svou roli a řešit problémy, které stojí před námi, v duchu partnerství na všech úrovních správy země, zejména partnerství s místními a regionálními samosprávami.

Stále častěji považují občané krizi za selhání evropské politiky. Tento názor je velmi často podporován samotnými politiky, kteří jí užívají jako výmluvy, aby zakryli své vlastní nedostatky.

Místní a regionální samosprávy tvoří nejužší demokratické pouto mezi institucemi a občany.

CEMR, stejně jako ostatní evropské demokratické struktury – od parlamentu po obecní zastupitelstvo – rozhodně odmítá veškeré formy netolerance, rasismu a xenofobie. Zastáváme názor, že všechny instituce mají aktivně hájit lidská práva, demokracii a svobodu slova, jakož i chránit menšiny, které jsou pronásledovány z důvodů náboženství a zastávání určitých názorů. A zejména doufáme, že Rada Evropy, jejíž ochrana lidských práv má zásadní význam, bude i nadále šířit poselství demokratické Evropy, zejména pokud jde o toleranci a respektování a podporu rovnosti všech.

Připomínáme, že demokracie nemůže existovat bez rovnoprávnosti žen a mužů. Evropské obce a regiony mají nástroje potřebné pro konkrétní akce k zajištění rovnosti: Evropskou chartu pro rovnost žen a mužů v životě obcí, podepsanou 1500 místními a regionálními samosprávami po celé Evropě, a Evropskou observatoř pro rovnost, která pomáhá jejím signatářům připravovat a uskutečňovat jejich akční plány. Evropská unie musí tuto práci podporovat a povzbuzovat.

V naší neustále se vyvíjející Evropě musíme i nadále rozvíjet nové formy výměny, podporovat modernizaci partnerství měst a zajišťovat účast co největšího počtu občanů. Evropská unie musí posilovat a zlepšovat efektivnost svých akcí v oblasti aktivního občanství a partnerství měst pro budoucnost. Spolu s tím se samozřejmě musí rozvíjet také financování jejich aktivit. Rok 2013, Evropský rok občanů, by se měl stát začátkem ambiciózní politiky účasti občanů při formulování zásad naší společné Evropy.

Evropa znamená práci, která pokračuje a stále se rozvíjí a která musí zůstat otevřená všem, kdo se jí chtějí účastnit a plnit podmínky potřebné pro členství v Evropské Unii, všem, kdo sdílejí politické cíle a hodnoty Evropské unie. To se týká zejména zemí jihovýchodní Evropy. Příprava na vstup budoucích členských států musí být doprovázena silnou podporou místních orgánů a jejich reprezentativních sdružení, které, až se ujmou své role, se stanou hlavními zastánci evropské integrace.

Vyzýváme všechny místní a regionální evropské orgány, aby tuto deklaraci podporovaly a šířily mezi svými občany.